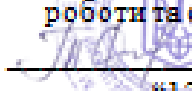

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
Кафедра педагогіки та соціальної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор науково-педагогічної
роботи та освітньої діяльності
 Тетяна ФЕДІРЧИК
“12” серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

МЕТОДИКА СОЦІАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Трудове навчання та технології»
Спеціальність 014.10 – Середня освіта (трудове навчання та
технології)
Галузь знань 01 – Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти перший бакалаврський
Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук
Мова навчання українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Трудове навчання та технології» спеціальності 014.10 – Середня освіта (трудове навчання та технології), затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича протокол № 7 від «30» червня 2021 року.

Розробник: Інна КОВАЛЬЧУК, доцент кафедри педагогіки та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент

Викладач: Інна КОВАЛЬЧУК, доцент кафедри педагогіки та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент

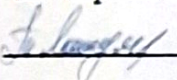
Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики

Протокол № 1 від «9» серпня 2024 року

Голова методичної ради ННІФТКН Іван КОЗЯРСЬКИЙ

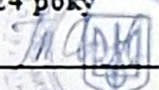
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та соціальної роботи

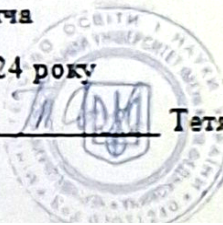
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Завідувач кафедри Людмила ТИМЧУК

Схвалено Науково-методичною радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Голова науково-методичної ради Тетяна ФЕДІРЧИК

Мета викладання навчальної дисципліни «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах» - забезпечення ґрунтовної та всебічної підготовки здобувачів вищої освіти до організації й здійснення процесу виховання особистості згідно з визначеними цілями та ідеалами виховання сучасного українського суспільства.

Завдання навчальної дисципліни

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах» є:

- ✓ підвищити рівень наукової підготовки здобувачів вищої освіти на основі аналізу різноманітних підходів до вивчення проблеми виховання та соціального виховання, узагальнення результатів досліджень вчених і педагогів-практиків в цій сфері;
- ✓ розкрити теоретичні основи та методику соціального виховання підростаючого покоління; ознайомити здобувачів вищої освіти з основними категоріями теорії соціального виховання;
- ✓ сформуванати у них уміння і навички практичної соціально-виховної роботи із вихованцями, поточного та перспективного планування педагогічної діяльності, розробки рекомендацій батькам, працівникам закладів, організацій та врахування їх під час здійснення соціально-виховного процесу, проводити психодіагностику здібностей, нахилів, мотивації причин неуспішності та інших якостей дітей різних вікових категорій, використовуючи різноманітні методики соціально-виховної роботи;
- ✓ розвивати фантазію, мислення, уяву, увагу, пам'ять здобувачів вищої освіти;
- ✓ виховувати у них повагу до гідності людини, її інтересів, світогляду.

Результати навчання

Зміст навчальної дисципліни спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системи **загальних і фахових компетентностей**, визначених освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології» спеціальності 014.10. Середня освіта (трудове навчання та технології) галузі знань 01. Освіта. Педагогіка. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх і технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).
- ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері

професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня. Фахові компетентності (ФК) ФК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них. ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язберігаючих технологій під час освітнього процесу. ФК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистіснозорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства

Вивчення курсу забезпечить такі результати навчання РН1. Відтворювати основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховувати в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів. РН3. Називати і аналізувати методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікувати форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти. РН5. Вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку учнів, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них. РН6. Називати і пояснювати принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками. РН11. Виявляти навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності. РН12. Аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей. РН13. Демонструвати знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовувати необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

Інформаційний зміст дисципліни сприяє формування компетентностей, які корелюють з вимогами **Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»** (2024). Доступно за посиланням:

<https://vseosvita.ua/library/profesiinyi-standart-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity-866964.html>

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин /3.кред.ECTS.

Загальна інформація

Опис навчальної дисципліни

Назва навчальної дисципліни <u>Педагогіка з основами педагогічної майстерності</u>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	Годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна ф.н.	2	4	3	90	2	30		15		45		Залік

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Семінарські заняття	Лабораторні роботи	Індивідуальна робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теорія методики соціально-виховної роботи						
Тема 1. Соціальні завдання виховання у загальноосвітніх навчальних закладах у сучасних умовах.	5	2				3
Тема 2. (Соціалізація особистості. Інститути та чинники соціального виховання особистості)	5		2			3

Тема 3. (Методи формування колективу)	7	2	2			3
Тема 4. (Діагностика у соціально-виховній роботі)	5	2				3
Тема 5. (Методи діагностування вихованості)	7	2	2			3
Тема 6. (Планування соціально-виховної роботи у сучасних умовах)	5	2				3
Тема 7. (Складання плану соціально-виховної роботи і проекту соціальної роботи)	2					2
Тема 8. (Методи та форми соціально-виховної роботи)	4	2				2
МК	1		1			
Разом за ЗМ1	41	12	7			22
Змістовий модуль2 Практика соціально-виховної роботи						
Тема 1. (Методи організації групових і масових форм соціально-виховної роботи)	4	2				2
Тема 2. (Гурткова робота як організаційно-педагогічна форма позаурочної соціально-виховної роботи)	4		2			2
Тема 3. (Суть і призначення тренінгової роботи)	6	2	2			2
Тема 4. (Методи організації індивідуальної соціально-виховної роботи)	4	2				2
Тема 5. (Соціально-виховна	5	2	1			2

робота з обдарованими дітьми)						
Тема 6. (Соціально-виховна робота з важковиховуваними та педагогічно занедбаними дітьми)	4	2				2
Тема 7. (Виховна робота з дітьми з особливими потребами)	6	2	2			2
Тема 8. (Методи організації соціально-виховної роботи з батьками)	4	2				2
Тема 9. (Роль самовиховання у соціальному становленні особистості)	4	2				2
Тема 10. (Основні педагогічні проблеми перевиховання)	2					2
Тема 11 (Методи виховної роботи в дитячих оздоровчих таборах)	5	2				3
МК	1		1			
Разом за ЗМ 2	49	18	8			23
Усього годин	90	30	15			45

Теми лекційних занять з переліком питань

№ з/п	Назва теми та план
1	Соціальні завдання виховання у загальноосвітніх навчальних закладах у сучасних умовах 1. Суть і зміст виховання, його основні етапи. Соціальні завдання виховання у сучасних умовах. 2. Соціально-виховна робота як сфера практичної діяльності педагога у навчально-виховних закладах. 3. Роль інституту класного керівництва у реалізації соціальних завдань виховання. Права та обов'язки класного керівника.

2	Методи формування колективу 1. Поняття про колектив 2. Форми та види колективу 3. Методи формування колективу.
3	Діагностика у соціально-виховній роботі 1. Педагогічна та соціально-педагогічна діагностика: її суть, завдання і функції, види й умови успішного здійснення. 2. Методи соціально-педагогічної діагностики. 3. Комплексна соціально-педагогічна діагностика.
4.	Методи діагностики 1. Зміст методів діагностики колективу 2. Зміст методів діагностики особистості. 3. Методи діагностики взаємодії
5	Планування соціально-виховної роботи і проекту соціальної роботи 1. План соціально-виховної роботи й основні вимоги до нього. 2. Вимоги до складання проекту соціальної роботи. 3. Моделювання плану соціально-виховної роботи та проекту соціальної роботи.
6	Методи та форми соціально-виховної роботи 1. Методи, прийоми та засоби виховання. Класифікація методів соціально-виховної роботи. 2. Поняття про організаційно-педагогічні форми виховної роботи. Класифікація форм організації соціально-виховної роботи. 3. Методика організації та проведення класної (виховної) години.
7	Методи організації групових і масових форм соціально-виховної роботи 1. Особливості групових і масових форм організації соціально-педагогічної роботи. Організація і проведення тренінгів і вуличної роботи. 2. Організація та здійснення гурткової роботи, клубів й інших об'єднань за інтересами. 3. Методика організації і проведення колективних творчих справ.
8.	Суть і методи тренінгової роботи 1. Поняття про тренінг 2. Структура тренінгу 3. Методи тренінгу
9	Методи організації індивідуальної соціально-виховної роботи 1. Суть індивідуальної соціально-виховної роботи. Ведення випадку у соціальній роботі. 2. Етапи індивідуальної соціально-виховної роботи. 3. Консультування як технологічний спосіб вирішення соціально-виховних проблем.
10	Соціально-виховна робота з обдарованими дітьми

	1. Поняття про дитячу обдарованість 2.Форми роботи з обдарованими дітьми 3. Методи роботи з обдарованими дітьми
11	Соціально-виховна робота з важковиховуваними та педагогічно занедбанними дітьми 1.Поняття про важковиховуваність і педагогічну занедбаність 2. Зміст роботи з перевиховання 3. Подолання педагогічної занедбаності.
12	Виховна робота з дітьми з особливими потребами 1. Характеристика дітей з особливими потребами 2. Зміст роботи з дітьми з особливими освітніми потребами 3. Методи роботи з дітьми з особливими освітніми потребами
13	Методи організації соціально-виховної роботи з батьками 1. Місце та роль сім'ї у соціалізації особистості. Типологія сімей. 2. Проблеми сучасної сім'ї. Типові помилки сімейного виховання. 3. Організація соціально-виховної роботи з батьками. Організація класних зборів
14	Основні педагогічні проблеми перевиховання 1. Поняття про перевиховання 2. Зміст перевиховання 3. Форми і методи перевиховання
15	Методи виховної роботи в дитячих оздоровчих таборах 1.Поняття про дитячий табір 2.Етапи роботи дитячого табору 3. Методи та форми роботи в дитячих оздоровчих таборах
Разом	

Теми семінарських занять з переліком питань

№ з/п	Назва теми та план
1	Соціалізація особистості. Інститути та чинники соціального виховання особистості 1. Сутність соціалізації особистості, її особливості та види. 2. Фактори й інститути соціального виховання і соціалізації особистості. 3. Несприятливі умови соціального виховання і соціалізації особистості.
2	Методи формування колективу 1. Поняття колективу: суть, функції, структура. Ідеї колективістського виховання у творах класиків. 2. Ознаки, шляхи та стадії створення виховуючого колективу. 3. Спрямування та корекція взаємовпливу колективу на особистість
3	Методи діагностування вихованості

	1. Діагностика вихованості. Критерії та рівні вихованості особистості. 2. Характеристика методів контролю та аналізу ефективності виховання. Способи діагностики вихованості особистості, дитячого колективу, педагогічного процесу. Підбір методик для визначення згуртованості колективу, рівня сформованості ціннісних орієнтацій, соціометричних вимірів.
4	Гурткова робота як організаційно-педагогічна форма позаурочної соціально-виховної роботи 1. Особливості гурткової роботи. Види гуртків. 2. Методика організації гурткової роботи (ознайомлення з роботою гуртків). 3. Розробка плану і змісту роботи гуртка.
5.	Сутність і призначення тренінгової роботи 1. Сутність тренінгу, його особливості та різновиди. 2. Організаційна структура тренінгу, базові методи і прийоми. 3. Вимоги до організатора і ведучого тренера.
6.	Соціально-виховна робота з обдарованими дітьми 1. Поняття обдарованості та її класифікація. 2. Характерні особливості обдарованих дітей. Діагностика обдарованості. Порівняльна характеристика практичного досвіду роботи з обдарованими дітьми в Україні та інших зарубіжних країнах.
7	Виховна робота з дітьми з особливими потребами 1. Класифікація дітей і молоді з особливими потребами і обмеженими функціональними можливостями. 2. Особливості та типи навчально-виховних закладів для дітей з особливими потребами і обмеженими функціональними можливостями. 3. Зміст і основні форми соціально-виховної роботи.
Разом	

Методичні рекомендації

до організації самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах»

Самостійна робота студентів (СРС) займає провідне місце у системі сучасної вищої освіти. З усіх видів навчальної діяльності СРС значною мірою забезпечує формування самостійності як провідної риси особистості студента – майбутнього фахівця.

Самостійна робота завершує завдання усіх інших видів навчальної діяльності. Адже знання, що не стали об'єктом власної діяльності, не можуть вважатися дійсним надбанням людини. Тому СРС має навчальне, особисте та суспільне значення.

Навчальна діяльність характеризується суб'єктністю, активністю, предметністю, цілеспрямованістю, наявністю структури та змісту. Особливими ознаками самостійної навчальної діяльності є такі:

- зміни самого суб'єкта;
- залежність від рівня розвитку студента та опора на досягнутий рівень розвитку;
- засвоєння загальних способів дій та наукових понять;
- передування загальних засобів дій вирішенню завдань;
- залежність змін психічних властивостей та поведінки тих, хто навчається, від результатів їх власних дій.

СРС – це діяльність, що організовується тим, хто навчається, відповідно до його пізнавальних мотивів у найбільш зручний, раціональний час та контролюється ним самим на основі опосередкованого системного управління з боку викладача курсу «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах».

СРС – це багатоаспектне та поліфункціональне явище з двоєдиністю цілей:

- формування самостійності студента (спеціальна мета навчання);
- розвиток здібностей, вмінь, знань та навичок студентів (загальна мета діяльності навчання).

Реалізація цілей СРС залежить від процесу її організації, яка б забезпечувала необхідні та достатні умови для формування в студентів навичок самоосвіти та вміння вчитися самостійно.

СРС визначає опосередковану роль викладача через створення умов навчальної діяльності. Педагогіка співробітництва, включаючи студента до системи діяльності як суб'єкта, припускає його здатність свідомо та цілеспрямовано діяти, набувати адекватних щодо виконаних дій результатів. Викладач забезпечує активне прагнення студентів до виконання самостійної роботи. У такий спосіб здійснюється логічний перехід від здібностей, вмінь, знань та навичок, що формуються під час вивчення однієї навчальної дисципліни до загальних, потрібних майбутньому професіоналу.

СРС сприяє підвищенню ефективності педагогічного процесу, принципово переорієнтовує його. Завдяки СРС відбувається перехід від переважновиконавчої репродуктивної діяльності студентів до пошукової, творчої діяльності на всіх етапах навчання в ВНЗ. Жорстка уніфікація, одноманітність цілей, змісту, методів, організаційних форм змінюється індивідуалізацією та диференціацією виховання, професійного фахового навчання та розвитку особистості.

Орієнтовно зміст завдань може бути таким:

Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Соціалізація особистості. Інститути та чинники соціального виховання особистості

	Презентація з теми (2 бали)
2	Методи формування колективу Таблиця за формою: метод і де використовується. (2 бали)
3	Діагностика у соціально-виховній роботі Запропонувати дві діагностичні методики. (2 бали)
4	Методи діагностування вихованості Запропонувати методи діагностики вихованості. (2 бали)
5	Планування соціально-виховної роботи у сучасних умовах Скласти план соціально- виховної роботи школи на рік (2 бали)
6	Складання плану соціально-виховної роботи і проекту соціальної роботи Запропонувати проект соціально- виховної роботи. Тема за вибором. (5 балів)
7	Методи та форми соціально-виховної роботи Схарактеризувати 5 методів і 5 форм соціально- виховної роботи. (2 бали)
8	Методи організації групових і масових форм соціально-виховної роботи Схарактеризувати 5 методів групової і масової форми виховної роботи. (2 бали)
9	Гурткова робота як організаційно-педагогічна форма позаурочної соціально-виховної роботи. Запропонувати план роботи гуртка. (2 бали)
10	Суть і призначення тренінгової роботи Запропонувати конспект тренінгу. Тема за вибором (2 бали)
11	Соціально-виховна робота з обдарованими дітьми. Розробити дидактичну гру для роботи з обдарованими дітьми. (3 бали)
12	Соціально-виховна робота з важковиховуваними та педагогічно занедбаними дітьми. Розробити програму роботи з важковиховуваними дітьми. (2 бали)
13	Виховна робота з дітьми з особливими потребами. Скласти план визивної роботи з дитиною з особливими потребами на місяць (2 бали)
14	Методи організації соціально-виховної роботи з батьками Запропонувати план роботи класного керівника з батьками. (2 бали)
15	Роль самовиховання у соціальному становленні особистості. Скласти рекомендації для учнів старшого шкільного віку із самовиховання. (2 бали)
16	Основні педагогічні проблеми перевиховання Визначити основні проблеми що виникають у перевихованні. (2 бали)

Або іншим. Студенти обирають варіант який для них зручніший для опрацювання.

Тема: Соціалізація особистості. Інститути та чинники соціального виховання особистості (2 бали)

План

- 1.Сутність соціалізації особистості, її особливості та види.
- 2.Фактори й інститути соціального виховання і соціалізації особистості.
- 3.Несприятливі умови соціального виховання і соціалізації особистості.

Літерат ура:

Базова:3,19,22

Допоміжна:15,18, 22

Мета: формувати у студентів усвідомлення необхідності співпраці усіх соціальних інститутів у вихованні дитини, наданні їх соціально-педагогічної допомоги. Розвиток мислення, пам'яті. Виховання інтересу до предмету.

Завдання:

Схема «Фактори і інститути соціалізації і соціального виховання»

Підберіть уривки з художніх чи науково-популярних творів на тему «Соціально-педагогічна діяльність в різні історичні епохи» (історичний період студент обирає сам).

Опишіть цінності соціально-педагогічної діяльності на основі конкретних прикладів з життя (любов до ближнього, співчуття, співпереживання; віра у внутрішні сили клієнта, можливість змінити ситуацію; бажання допомогти; набуття знань і досвіду; соціальна творчість).

Методика формування колективу (2 бали)

План

- 1.Поняття колективу: суть, функції, структура. Ідеї колективістського виховання у творах класиків.
2. Ознаки, шляхи та стадії створення виховуючого колективу.
3. Спрямування та корекція взаємовпливу колективу на особистість

Література:

Базова:6,9,18

Допоміжна:23,25, 28

Мета: засвоєння студентами методики формування класного колективу як засобу виховання. Розвиток мови, мислення. Виховання інтересу до предмету.

Завдання:

Тезисний конспект «Ідеї колективного виховання у творах класиків педагогіки»

Наведіть приклади життєвих ситуацій і колізії людей різних вікових та соціальних категорій, охарактеризуйте їх як проблемне поле соціально-виховної роботи.

На основі аналізу функцій соціально-педагогічної діяльності, складіть план дослідження й розв'язання типової соціально-педагогічної проблеми.

Структура плану роботи класного керівника, вихователя.

1. *Аналіз рівня вихованості учнів і розвитку колективу.*
2. *Основні виховні заходи по організації і розвитку класного колективу.*
3. *Індивідуальна робота з дітьми.*
4. *Організація справ по охороні життя і здоров'я дітей.*
5. *Робота з батьками.*
6. *Взаємодія з учителями-предметниками і вихователями, що працюють в класі, керівниками гуртків, адміністрацією.*

Методики діагностики вихованості (2 бали)

План

1. Діагностика вихованості. Критерії та рівні вихованості особистості.
2. Характеристика методів контролю та аналізу ефективності виховання.

Література:

Базова: 5-9

Допоміжна: 2, 8, 9, 15

Мета: засвоєння студентами основних методів діагностики вихованості . **Формувати розуміння мінливості критеріїв вихованості. Розвиток мислення, уяви. Виховання інтересу до предмету.**

Завдання:

Способи діагностики вихованості особистості, дитячого колективу, педагогічного процесу. Підбір методик для визначення згуртованості колективу, рівня сформованості ціннісних орієнтацій, соціометричних вимірів.

Завдання:

Сформувати банк методик діагностики вихованості (метод, методика, очікувані результати): визначення згуртованості колективу; визначення рівня сформованості ціннісних орієнтацій; програма вивчення особистості учня; методики соціометричних вимірів .

Завдання: На основі аналізу літератури розробити критерії вихованості і підібрати 2-3 методики на визначення рівня вихованості учня ЗНЗ.

Критерій (від гр. kriterion) — ознака, на основі якої здійснюється оцінка, мірило. Критерії вихованості — це теоретично розроблені показники рівня сформованості різних якостей особистості(колективу).

Критерії вихованості умовно поділяють на «тверді» і «м'які». До «твердих» критеріїв належать важливі статистичні дані, які в комплексі характеризують загальний стан вихованості молоді: кількість правопорушень і тенденції їх зміни; кількість молодих людей, які відбувають покарання за скоєні злочини; кількість розлучень і сімей, які розпалися; темпи поширення пияцтва, наркоманії, куріння, проституції серед молоді та багато інших показників. У педагогіці ці критерії використовуються порівняно мало; упродовж десятиліть не прийнято було говорити про проблеми, які виявляються при використанні цих критеріїв. Для характеристики шкільного виховання застосовуються «м'які» критерії,

що допомагають педагогам одержати загальне уявлення про хід і результати виховного процесу. У психолого-педагогічній літературі є чимало методик і програм діагностики вихованості, які звертаються до різних критеріїв. За спрямованістю, способом і місцем застосування критерії вихованості умовно поділяють на дві групи: 1) пов'язані з проявом результатів виховання у зовнішній формі — судженнях, оцінках, вчинках, діях особистості (провідні якості особистості, основні відношення особистості, віддалений результат виховання, суспільна спрямованість, поведінка у проблемній ситуації та ін.) і 2) пов'язані з явищами, прихованими від очей вихователя — мотивами, переконаннями, планами, орієнтаціями. Більшість з наявних методик і програм вивчення вихованості школяра громіздкі, недостатньо враховують реальні можливості класного керівника, фактор його часу. Педагог реально може здійснити обґрунтування мінімуму найбільш типових ознак, які характеризують вихованість учнів. Як визначити цей мінімум? Пригадаємо, що особистість характеризується таким рівнем психічного розвитку, який дозволяє їй свідомо управляти власною поведінкою і діяльністю (С.Л. Рубінштейн). Отже, вихованість особистості характеризується не сукупністю окремих якостей, а їх певною ієрархією, змодельованою відносно вектора «мотив — ціль»: мотиви діяльності «цементують» загальну спрямованість особистості на об'єктивну мету діяльності; осмислена мета виконує роль орієнтира у побудові програми дій; програма визначає модель діяльності, її етапи, засоби і способи вирішення тих чи інших завдань; ефективне виконання діяльності передбачає самоконтроль, самооцінку, корекцію, визначення цілі вищого рівня тощо. Показниками вихованості виступають такі інтегральні прояви особистості, як система цінностей (смыслів), здатність включатися у різні види діяльності, проявити в ній цілеспрямованість, осмисленість, самостійність, творчу активність, відповідальність. Кожен з визначених критеріїв тісно пов'язаний із суб'єктивною позицією особистості, її цілеспрямованою активністю. Тому визначені компоненти взаємодіють, утворюють цілісність.

У визначенні показників і ознак вихованості учня вихідними є: з одного боку, інтегральні прояви особистості, їх структура, з іншого — їх динаміка: «зона найближчого розвитку». Оскільки суб'єктом діяльності вихованець стає в міру того, як розвиваються мотиви, цілі, здатність свідомо і самостійно будувати і творчо реалізувати програму дій, здійснювати самоконтроль, самооцінку, корекцію діяльності, суттєвою ознакою його вихованості є ступінь співвідношення регуляції і саморегуляції. Саме це співвідношення показує, які мотиви є домінуючими, як конкретизуються суб'єктивні цілі, як поєднуються знання, уміння, переконання, дії.

Таким чином, вихованість особистості учня є цілісним утворенням, яке має високий рівень сформованості змістового, структурного і динамічного компоненту. «Ключем» для практичного визначення ступеня сформованості цих компонентів є диференційовані описи — ознаки різних рівнів вихованості.

Складання плану соціально-виховної роботи та проекту соціальної роботи (2 бали)

План

- 1.План соціально-виховної роботи й основні вимоги до нього.
- 2.Вимоги до складання проекту соціальної роботи.

Література:

Базова:8,14, 18,20

Допоміжна:1,19, 23

Мета: навчити складати план соціально- виховної роботи і проект. Усвідомлювати різницю між ними. Розвиток мислення, уяви. Виховання інтересу до предмету.

Завдання:

Моделювання плану соціально-виховної роботи та проекту соціальної роботи.

Скласти орієнтовний план соціально-виховної роботи на півріччя, враховуючи принципи планування

Змоделювати соціальний проект згідно вимог (тема і спрямування за вибором)

Тема: Гурткова робота як організаційно-педагогічна форма позаурочної соціально-виховної роботи (2 бали)

План

- 1.Особливості гурткової роботи. Види гуртків.
2. Методика організації гурткової роботи (ознайомлення з роботою гуртків).
3. Розробка плану і змісту роботи гуртка.

Література:

Базова:6,9,16

Допоміжна:2,7,9

Мета: засвоєння принципів організації гуртка, доцільності такої форми виховної роботи. Розвиток мислення, уяви. Виховання інтересу до предмету.

Завдання:

Змоделювати рекламу для залучення вихованців у гурток, яким ви могли б керувати

Тема: Сутність і призначення тренінгової роботи

План

- 1.Сутність тренінгу, його особливості та різновиди.
- 2.Організаційна структура тренінгу, базові методи і прийоми.
- 3.Вимоги до організатора і ведучого тренера.

Література:

Базова:3,8,9, 15

Допоміжна:7,9,10,17

Мета: засвоєння різних видів тренінгів, їх ролі і призначення у соціально-виховній роботі. Розвиток мислення, уяви. Виховання інтересу до предмету.

Завдання:

На основі літератури з проблеми розробити тренінг з метою профілактики паління (вживання алкоголю чи наркотиків)

Тема: Соціально-виховна робота з обдарованими дітьми

План

- 1.Поняття обдарованості та її класифікація.
- 2.Характерні особливості обдарованих дітей. Діагностика обдарованості.
- 3.Порівняльна характеристика практичного досвіду роботи з обдарованими дітьми в Україні та інших зарубіжних країнах.

Література:

Базова:5,8,9, 11

Допоміжна:7,15, 18,22

Мета: засвоєння необхідності проведення спеціальної роботи з обдарованими дітьми, видів такої роботи. Розвиток мислення. Виховання інтересу до предмету.

Завдання:

Підібрати методику для діагностування обдарованості (вид обдарованості і вік дітей – за вибором)

Соціально-виховна робота з важковиховуваними і педагогічно занедбанними дітьми (2 бали)

План

1. Суть та порівняльна характеристика соціально-педагогічних явищ "важковиховуваність" і "педагогічна занедбаність. Соціометрична позиція важковиховуваного і педагогічно занедбаного учня.
2. Соціально-виховна робота школи з подолання важковиховуваності і педагогічної занедбаності учнів.
- 3.Зміст антинікотинової, антиалкогольної та антинаркотичної виховної роботи.

Література:

Базова:4,8, 11, 13, 15

Допоміжна:3,5,7

Мета: засвоєння поняття «важковиховуваний» і шляхів роботи з такими учнями. Розвиток мови. Виховання інтересу до предмету.

Завдання:

Підібрати три можливі проблемні ситуації з важковиховуваними учнями шкільного класу та запропонувати способи її розв'язання

Виховна робота з дітьми з особливими потребами

План

- 1.Класифікація дітей і молоді з особливими потребами і обмеженими функціональними можливостями.
- 2.Особливості та типи навчально-виховних закладів для дітей з особливими потребами і обмеженими функціональними можливостями.

3.Зміст і основні форми соціально-виховної роботи

Література:

Базова:4,8, 9, 10

Допоміжна:3,8,11, 22

Завдання:

Повідомлення на одну із тем: "Явище інфантициду у світовій історії",
"В.Кащенко про навчання і виховання "виняткових дітей""

Тема: Роль самовиховання у соціальному становленні особистості (2 бали)

План

- 1.Суть самовиховання. Феномен "самовиховання" в українській народній педагогіці.
- 2.Етапи роботи з організації процесу самовиховання. Прийоми та методи самовиховання.
- 3.Вікові особливості самовиховання.

Література:

Базова:2,6,9,10

Допоміжна:3-8

Мета: засвоєння програми самовиховання. Розвиток мислення, уяви. Виховання інтересу до предмету.

Завдання: Виписати правила поведінки людини у громадському транспорті, театрі, лікарні. Оформити у вигляді брошури (6) .

Тема: Основні педагогічні проблеми перевиховання (2 бали)

План

- 1.Суть перевиховання, його основні принципи і прийоми.
- 2.Етапність процесу перевиховання та основні педагогічні проблеми на кожному етапі.
- 3.Методи і прийоми перевиховання підлітків у педагогічній спадщині А.С.Макаренка.

Література:

Базова:1-7

Допоміжна:2,7,10.

Мета: засвоєння поняття « перевиховання». Його особливостей і коректного втручання у внутрішній світ дитини. Розвиток мислення. Виховання інтересу до предмету.

Завдання: Розробити пам'ятку для класних керівників "Кроки у перевихованні дитини

Опишіть методику роботи з батьками, які виховують дітей-інвалідів.

Підготуйте тематичний виступ (або буклет, пам'ятку, листівку) щодо проблем дитячої інвалідності з метою формування позитивних установок громадськості.

Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

В організації освітнього процесу застосовуються: традиційні дидактичні методи і прийоми: лекції; пояснення, розповідь, бесіда, дискусія; ілюстрація, демонстрація (в т.ч. за допомогою цифрових технологій); участь в обговореннях дискусіях під час семінарських занять, вправи, моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань. інтерактивні технології навчання: методи активного навчання: практичні вправи, аналіз кейс ситуацій, мозковий штурм, круглий стіл, навчання в парах, робота в малих групах; метод проєктів, здобувачі вищої освіти виконують завдання неформальної освіти, результати яких представляють у вигляді сертифікатів, візуалізують у презентації Power Point, усно доповідають).

Практикуються лекція-візуалізація, проблемна лекція, семінар-дискусія, семінар-діалог, самостійно-дослідницька робота, аналіз і рішення ситуативних професійних психолого-педагогічних задач (Case study) та ін. А також:

- контрольні роботи;
- тести;
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань

Завдання з неформальної освіти

Неформальна освіта передбачає участь здобувачів вищої освіти у :
професійних курсах/тренінгах;

онлайн освіти (МООС) ;

професійні стажування;

громадську освіти.

Допомогти виконати завдання з неформальної освіти можуть наступні платформи:

- Prometheus. Про платформу: одна з найбільших українських освітніх платформ масових відкритих онлайн-курсів. ...
- EdEra. Про платформу: ще одна українська студія онлайн **освіти**. ...
- WiseCow. ...
- Українська команда Google. ...
- ВУМ online. ...
- EduHub. ...
- Coursera. ...
- Khan Academy.

Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни

Об'єктом оцінювання знань здобувачів вищої освіти є програмний матеріал дисципліни різного характеру і рівня складності, засвоєння якого перевіряється на практичних, частково – лекційних заняттях, при виконанні самостійної роботи.

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є фронтальне, індивідуальне та змішане опитування, тестування, перевірка та аналіз виконаних завдань, колегіальне оцінювання, взаємоперевірка.

Форма підсумкового контролю: залік.

Засоби оцінювання: контрольні роботи; термінологічний диктант; індивідуальні інформаційні довідки; реферат, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, які виконуються на семінарських заняттях, та результатів самостійної роботи здобувачів вищої освіти здійснюються за 3-бальною шкалою.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

Розподіл балів, які отримують здобувач вищої освіти

Здобувач вищої освіти накопичує бали за 1) поточну роботу на семінарських заняттях (максимум 3 бали із кожної теми), 2) виконання самостійної роботи (максимум 3 бали із кожної теми), 3) модульну контрольну роботу (максимум 10 балів із кожного модуля).

«Робочі» бали сумуються, у результаті чого виводиться загальна сума, яка за допомогою коефіцієнту перерахунку переводиться у відсотки.

Максимум поточного оцінювання 60% - 60 балів. На підсумковий контроль відводиться 40% - 40 балів.

Критерії оцінювання відповіді на питання теоретичного характеру на семінарському занятті

Оцінка «відмінно» – 3 бали – виставляється, якщо здобувач вищої освіти точно і повно відповів на запитання семінару, чітко й логічно відповів на поставлені викладачем запитання, вільно володіє науковою термінологією, наводить приклади з допоміжної літератури та власної практики, демонструє бачення можливих шляхів практичного застосування вивченого матеріалу.

Оцінка «добре» – 2 бали – ставиться у випадку, коли при відповіді здобувач вищої освіти допустив деякі неточності чи залишилась нерозкритою частина питання (до 15%) за умови, що принципові моменти запитань були розкриті правильно, незначні помилки усуваються самим студентом, коли на помилки вказує викладач. Здобувач вищої освіти наводить приклади з власної практики, частково демонструє бачення можливих шляхів практичного застосування вивченого матеріалу.

Оцінка «задовільно» – 1 бал – виставляється за наявність у відповіді декількох суттєвих неточностей, нечіткість відповіді, коли 30-50% змісту запитання залишається нерозкритою, допущені помилки і порушена логіка викладу, що вплинуло на результат та правильність висновків. Відповідь не аргументована прикладами, посиланнями на нормативно-правові акти та літературні джерела. Здобувач вищої освіти відчуває труднощі при встановленні зв'язку між питаннями семінару та їх практичним використанням. На додаткові запитання екзаменатора відповідає тяж в межах 45-50 %.

Оцінка «незадовільно» – 0 балів – виставляється, якщо здобувач вищої освіти не засвоїв матеріал у межах теми семінару (менше 50%), не дає конкретної відповіді на питання, не наводить прикладів, не ознайомлений з методичною і навчальною літературою з дисципліни, не здатний висвітлити поставлене питання. На додаткові та навідні запитання викладача студент часто не знає правильної відповіді. Не володіє базовими категоріями та основними теоретичними поняттями з дисципліни.

Критерії оцінювання презентації проектів освітнього спрямування:

Оцінка «відмінно» – 5 балів – виставляється, за умови, що проект характеризується оригінальністю та креативністю; здобувачем вищої освіти виконані всі вимоги до написання й захисту проекту: означені проблема й обґрунтована її актуальність, чітко окреслено мету і завдання проекту, детально продумано проектну діяльність та очікувані результати проекту, обґрунтовано їх співвіднесення із поставленими метою та завданнями, представлено раціональний план-графік реалізації заходів проекту, окреслено структуру управління проектом та механізми моніторингу і оцінки проекту, визначено ризики, які можуть бути пов'язані з реалізацією проекту та можливі шляхи їх запобігання, обґрунтовано бюджет проекту; наведені правильні відповіді на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії.

Модульний контроль

Вивчення матеріалу навчальної дисципліни умовно передбачає два календарних етапи (1-й березень; 2-й –травень). Після завершення кожного етапу відповідно до планування здійснюється модульний контроль у формі письмової роботи, захисту виконаних завдань неформальної освіти. Зміст контрольної роботи утворюють 3 різнорівневі теоретичні питання. Контрольна робота оцінюється у 10 балів з кожного модуля.

У межах поточного чи підсумкового контролю (екзамену) до рейтингу здобувача вищої освіти можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу. Кількість балів, що зараховується здобувачеві вищої освіти, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак не більше ніж 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Підсумковий контроль

Передбачає проведення екзамену, що здійснюється в письмово-усній формі. Здобувачам вищої освіти запропоновано 30 білетів, кожний з яких містить три питання. За відповідь на перші два запитання білету студент може отримати максимальну оцінку по 10 балів і 20 балів за відповідь на третє запитання білету. Загальна оцінка за екзамен є сумою балів за усну відповідь і презентацію проекту. Максимальна оцінка за екзамен – 40 балів.

.Підсумкова оцінка за курс виставляється за 100-бальною шкалою.

Вона включає поточну успішність здобувача вищої освіти, а також бали отримані за відповідь на екзамені та результати неформальної освіти.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання

	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання
--	----------	---

Засоби оцінювання

Перелік питань для самоконтролю:

- 1.Методика соціально-виховної роботи з молодим подружжям (молодою сім'єю)
2. Методика соціально-виховної роботи у сільській місцевості.
3. Зміст соціально-виховної роботи.
5. Соціальне виховання – культурно-виховна функція суспільства.
6. Соціально-виховна робота з молоддю як умова підготовки до сімейного виховання.
7. Соціальне виховання як цілеспрямований процес духовного розвитку людини і суспільства.
8. Роль і місце матері у вихованні дитини.
9. Характеристика поняття «юне материнство». Основні причини юного материнства.
10. Методика соціально-виховної роботи з дітьми, позбавленими батьківського піклування.
11. Технології соціально-педагогічної роботи з юними матерями.
12. Методика соціально-виховної роботи з дітьми вулиці.
13. Форми і методи профілактичної роботи в пологових будинках щодо попередження відмов від новонароджених дітей.
14. Методика соціально-виховної роботи у дитячому закладі оздоровлення та відпочинку.
15. Соціально-виховна робота з юними матерями у Центрі матері та дитини. Індивідуальний план соціального супроводу породіллі.
16. Методика соціально-виховної роботи з сім'ями військовослужбовців Збройних Сил України: специфіка, зміст, перспективи.
17. Суть понять «батьківство», «усвідомлене батьківство».
18. Методика соціально-виховної роботи з сім'ями мігрантів і біженців.
19. Пренатальний період і його роль у соціалізації дитини.
20. Технології організації соціально-виховної діяльності в дитячих оздоровчих закладах: а) шляхи педагогічного впливу в умовах тимчасового дитячого колективу; б) вимоги щодо включення дітей у різні форми роботи.
21. Досвід сім'ї Нікітіних та американського лікаря Глена Домана в повноцінному використанні сензитивних періодів для прискореного розвитку дітей.

22. Творчий розвиток вихованців. Форми виховної роботи з дітьми.
23. Соціально-педагогічний патронат сімей. Особливості соціалізації дітей дошкільного віку в малонаселених пунктах.
24. Зміст та напрямки діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.
25. Принцип глобалізації у навчанні та ранній соціалізації дитини.
26. Поняття «дитячий заклад оздоровлення та відпочинку». Дитячий заклад оздоровлення та відпочинку як соціально-педагогічна система.
27. Роль розвивального середовища в соціалізації дітей раннього віку та дошкільників.
28. Особливості соціально-виховної роботи з ВІЛ-інфікованими.
29. Технологія роботи соціального педагога в сім'ї.
30. Зміст, форми і методи профілактики хвороб, що передаються статевим шляхом і ВІЛ.
31. Особливості соціально-виховної роботи з дітьми, які зазнали сімейного насильства
32. Соціальна підтримка осіб, які живуть із ВІЛ/СНІД.
33. Робота з батьками щодо попередження та подолання насильства над дітьми.
34. Стратегії і тактики роботи соціального педагога в системі ВІЛ-сервісних організацій.
35. Технології соціально-виховної роботи з воїнами АТО.
36. Соціальна реабілітація осіб, які повернулися з місць позбавлення волі
37. Соціально-виховна робота по захисту і підтримці людей з функціональними обмеженнями.
38. Співпраця соціального педагога з психологічною та психотерапевтичною службами у виправних установах.
39. Соціально-педагогічна робота з дітьми з особливими потребами
40. Основні напрями перевиховання підлітків у колоніях. Функції соціального педагога у пенітенціарній установі.
41. Методики діяльності соціального педагога з сім'ями, які виховують дитину-інваліда: (Інституційні та позаінституційні форми піклування про дітей-інвалідів. Стратегія соціально-педагогічних дій фахівця в роботі з прийомними сім'ями-спеціалістами та їх вихованцями).
42. Соціально-виховна робота з сім'єю, де є засуджені батьки, старші брати. Соціальна робота з ув'язненими.
43. Соціальна робота з розумово відсталими дітьми.
44. Кримінально-виконавча система України: а) проблеми злочинності в державі; б) вітчизняний досвід перевиховання молодих правопорушників.
45. Соціально-педагогічний супровід сім'ї, в якій хвора дитина.

Модуль – контроль
(Перелік контрольних запитань до заліку)

Модуль 1

1. Розкрийте Суть, мету і завдання процесу виховання як цілісної системи.
2. Схарактеризуйте особливості сучасного виховання та визначте соціальні завдання школи у сучасних умовах.
3. Обґрунтуйте вплив мотиваційного комплексу особистості на результати соціального виховання.
4. Обґрунтуйте зміст поняття «соціальне виховання». Чинники та інститути соціального виховання.
5. Розкрийте реалізацію функцій соціально-виховної роботи у сучасному загальноосвітньому навчально-виховному закладі.
6. Зробіть загальну характеристику інститутів і чинників соціального виховання та соціалізації особистості.
7. Схарактеризуйте значущість соціально-виховної роботи у навчально-виховних закладах у сучасних умовах.
8. Обґрунтуйте суть соціально-виховної роботи як сфери практичної діяльності педагога у навчально-виховних закладах.
9. Розкрийте основні напрями соціально-виховного процесу.
10. Розкрийте поняття та класифікаційні підходи до методів соціально-виховної роботи.
11. Схарактеризуйте суть, ознаки, шляхи та стадії створення виховуючого колективу. Вплив виховуючого колективу на особистість.
12. Розкрийте механізм комплексної соціально-педагогічної діагностики та особливості консиліуму.
13. Розкрийте сутність і основні завдання педагогічної діагностики у соціально-виховній роботі. Основні функції та види соціально-педагогічної діагностики.
14. Обґрунтуйте умови успішного діагностування вихованості школяра. Загальні методи вивчення особистості і дитячого колективу.
15. Розкрийте взаємозалежність різновидів діагностики у соціально-виховній роботі.
16. Схарактеризуйте поняття планування соціально-виховної роботи навчально-виховного закладу. Основні принципи планування.
17. Обґрунтуйте алгоритм планування соціально-виховної роботи. Конкретні вимоги до планування.
18. Розкрийте види планування. Конкретні вимоги до одного з видів планування соціально-виховної роботи (за вибором).
19. Розкрийте структура плану соціально-виховної роботи (на прикладі конкретного плану).
20. Обґрунтуйте посадові обов'язки класного керівника й особливості планування його роботи
21. Схарактеризуйте поняття та класифікаційні підходи до форм соціально-виховної роботи.
22. Розкрийте зміст основних методів соціально-виховної роботи, їх дієвість.

23. Схарактеризуйте педагогічну групу методів соціально-виховної роботи.
24. Розкрийте методику проведення психолого-педагогічного консилиуму.
25. Розкрийте методику застосування вуличної роботи.

Модуль 2

26. Обґрунтуйте ефективність педагогічної вимоги (на конкретному прикладі).
27. Розкрийте специфіку застосування у соціально-виховній роботі методів вправлення та привчання.
28. Схарактеризуйте дієвість специфічних методів соціально-виховної роботи сучасної школи.
29. Обґрунтуйте методи соціально-педагогічної діагностики та вимоги до їх використання.
30. Розкрийте особливості проектування у соціально-виховній роботі.
31. Схарактеризуйте групові і масові виховні заходи як форми організації соціально-виховного процесу та обґрунтуйте їх переваги.
32. Розкрийте особливості індивідуальної соціально-виховної роботи у сучасній школі та доцільність застосування форм індивідуальної соціально-виховної роботи.
33. Схарактеризуйте етапність роботи ведення випадку у індивідуальній соціально-виховній роботі.
34. Розкрийте консультування як технологічний спосіб розв'язання соціально-виховних проблем.
35. Розкрийте методику організації гурткової роботи. Основні види гуртків.
36. Схарактеризуйте поняття клубної соціально-виховної роботи. Основні принципи діяльності клубів і об'єднань за інтересами.
37. Схарактеризуйте види клубів і об'єднань за інтересами (на прикладах).
38. Розкрийте поняття колективної творчої справи (КТС), основні етапи її організації. Основні вимоги до організації КТС.
39. Розкрийте особливості організації різних видів колективних творчих справ (КТС).
40. Схарактеризуйте Мету й функції класної години у соціально-виховній роботі школи.
41. Розкрийте основні форми й прийоми проведення класних годин.
42. Обґрунтуйте місце класних зборів у соціально-виховній роботі школи.
43. Схарактеризуйте суть поняття «обдарованості» та практичний досвід роботи з обдарованими дітьми в Україні та інших зарубіжних країнах.
44. Розкрийте характерні особливості обдарованих дітей та основні напрями, форми і методи роботи з ними.
45. Дайте порівняльну характеристику соціально-педагогічних явищ "важковиховуваність" і "педагогічна занедбаність". Соціометрична позиція

- важковиховуваної та педагогічно занедбаної дитини у дитячому колективі.
46. Розкрийте зміст соціально-виховної роботи школи з подолання важковиховуваності та педагогічної занедбаності учнів.
 47. Наведіть класифікацію дітей і молоді з особливими потребами й обмеженими функціональними можливостями, особливості навчально-виховних закладів для них.
 48. Розкрийте зміст і основні форми соціально-виховної роботи з дітьми з особливими потребами й обмеженими функціональними можливостями.
 49. Розкрийте роль організації педагогічного всеобучу батьків у системі соціально-виховної роботи школи.
 50. Розкрийте значення сімейного виховання у соціалізації особистості. Типологія сімей.
 51. Доведіть взаємовплив проблем сучасної сім'ї на типові помилки сімейного виховання.
 52. Розкрийте організацію соціально-виховної роботи з батьками.
 53. Схарактеризуйте форми і методи співробітництва сім'ї та школи у вихованні дитини.
 54. Розкрийте організаційну структуру тренінгу, базові методи та прийоми його проведення.
 55. Схарактеризуйте сутність тренінгу, його особливості та різновиди.
 56. Розкрийте різновиди тренінгових вправ, їх призначення та можливості застосування (на прикладах).
 57. Схарактеризуйте сутність самовиховання особистості; методи і прийоми самовиховання.
 58. Схарактеризуйте вікові особливості самовиховання та доцільні прийоми самовиховання на відповідному віковому етапі.
 59. Розкрийте процес перевиховання та його етапність у соціально-виховній роботі.
 60. Схарактеризуйте основні педагогічні проблеми перевиховання.
 61. Розкрийте взаємозв'язок методів і прийомів перевиховання підлітків у педагогічній спадщині А.С.Макаренка.
 62. Схарактеризуйте основні засади організації діяльності літніх дитячих таборів на основі аналізу нормативних документів.
 63. Розкрийте завдання та функції різних видів літніх дитячих таборів та їх роль у системі соціального виховання дітей.
 64. Розкрийте зміст і методику організації табірної зміни. Основні форми й методи роботи в літніх дитячих таборах.
 65. Схарактеризуйте структуру табірної зміни та визначте основні методи соціально-виховної роботи в умовах табору.
 66. Розкрийте специфіку роботи з сиротами в державних опікунсько-виховних закладах.
 67. Розкрийте особливості соціалізації дітей в закладах інтернатного типу.
 68. Схарактеризуйте поняття інвалідності, її причини та види. Типологія інвалідності.

69. Розкрийте правила реабілітації дітей з обмеженими функціональними можливостями.
70. Схарактеризуйте види соціально-педагогічної допомоги сім'ям, що виховують дітей з обмеженими функціональними можливостями.
71. Схарактеризуйте зміст і структуру індивідуальної програми реабілітації дитини з особливими потребами.
72. Розкрийте методику формування моральної культури особистості дитини з особливими потребами.
73. Схарактеризуйте поняття девіантної поведінки. Причини та прояви девіантної поведінки.
74. Схарактеризуйте види девіантної поведінки.
75. Розкрийте профілактику девіантної поведінки як систематичний, планомірний і цілеспрямований аспект діяльності суб'єктів навчально-виховного процесу.
76. Схарактеризуйте загальні форми і методи соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю, схильними до девіантної поведінки.
77. Розкрийте зміст соціально-педагогічної діяльності в загальноосвітній школі.
78. Проаналізуйте документацію психолога, соціального педагога.
79. Розкрийте форми і методи соціально-виховної роботи в загальноосвітніх закладах.
80. Визначте сутність складових компонентів системи виховної роботи у школі (класі).
81. Запропонуйте загальні методи вивчення колективу та особистості.
82. Розробіть фрагмент проведення конкурсної програми для підлітків.
83. Роз'ясніть сутність поняття «сучасний зміст виховання» у Національній програмі виховання дітей та учнівської молоді в Україні.
84. Запропонуйте алгоритм роботи над проектом.
85. Розробіть план проведення диспуту на актуальну тему.
86. Дайте поняття «сучасний зміст виховання» як характеристику базових культурних цінностей виховання.
87. Розкрийте методику підготовки і проведення класної години.
88. Наведіть приклади видів і форм колективної творчої діяльності учнів.
89. Розробіть вправи для перевиховання учня 9 класу, що систематично порушує дисципліну на уроках.
90. Запропонуйте програму самовиховання для дитини з інвалідністю

Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №16 від 25 листопада 2024 року)

(<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/>) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та/ або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Рекомендована література

Фахова (основна)

1. Булавенко С.Д. Особливості інноваційної педагогічної системи формування соціальної активності учнів у закладах загальної середньої освіти. *Інноваційна педагогіка*. Вип.13. Т2, 2019 .С.164-169.
2. Бінецький Д. О. Виховання в молодших підлітків прагнення до самостійності у процесі спортивно-ігрової діяльності. Київ 2019. 22 с.
3. Гордійчук О.Є. Підготовка майбутніх вчителів початкових класів до роботи з батьками дітей з особливими потребами в умовах інклюзивної діяльності / О.Є.Гордійчук Інклюзивна освіта: досвід і перспективи : [монографія] / Колектив авторів; відп. ред. Г.В. Давиденко. Вінниця, 2016. С.177-187.
4. Іванчук, М. Г., Цуркан, Т. Г. (). Зарубіжний досвід впровадження освітніх програм для батьків. *Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe* №7. 2017. С. 60– 68.
5. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах : Навч. посібник / Л.В. Манчуленко. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. 240 с.
6. Петрова С.М. Організаційно-педагогічні умови становлення особистості дитини-підлітка в умовах дитячого будинку. Автореф. дис. канд. пед. наук. К., 2020. 25 с.
7. Цуркан Т. Г. Формування педагогічної культури батьків молодших школярів у взаємодії сім'ї і школи. Автореф. дис.. 13.00.07 – теорія і методика виховання Умань, 2018. 22 с.
8. Цуркан Т. Відкриті батьківські студії «Педагогічна культура батьків»: інформаційно-методичний посібник, Чернівці: Яворський С. Н. 2018. 171 с.

Допоміжна література:

1. Бартків О. С. Мельник І.М. Методика виховної роботи : навч.-метод. рекоменд. (для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Математика, біологія, природознавство і здоров'я людини, інформатика, фізика, географія, фізична культура, хімія)). Луцьк, 2023. 86 с
2. Касіч Н.П. Виховання цілеспрямованості старших підлітків у фізкультурно-оздоровчій діяльності. К., 2019. 22 с.
3. Ковальчук І.В. Релігійна культура як складова громадянської культури особистості/ *Молодий вчений*. 2019. №2. С.484-487 .
4. Ковальчук І.В. Педагогіка: Навчально-методичний посібник Чернівці: Рута, 2018. 356 с.

5. Ковальчук І.В. Моральне виховання учнів українських шкіл Буковини (кінець XIX – початок XX століття). Чернівці, 2023. 280 с.
6. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності *Освіта України*. № 32. 2000. 9серпня.
7. Концепція громадянської освіти в Україні. *Освіта України*. 2000. 15 лист. 12 с.;
8. Концепція неперервної валеологічної освіти в Україні. *Поч.школа*.1994.№12.С.43-46.
9. Сіданіч І.Л. Духовність виховання в сучасній українській школі // Горизонт духовності виховання: колективна монографія / The Horizon of Spirituality of Education: collective monograph. Уклали й підготували Йонас Кевішас та Олена М. Отич. Вільнюс Zuvedra, 2019. (584 с.)/ С.479 – 493.
10. Сіданіч І.Л. Моральні та життєві дороговкази для людини. Християнська етика в українській культурі : Нвч. посіб. для учнів 8-го класу / Ірина Сіданіч, Галина Красікова, Наталія Красікова. Коломия : ВПТ «Вік», 2019. 218 с.
11. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка. К., 1978. 263с.
12. Сухомлинський В.О. Духовний світ школяра/Вибр. твори в 5 т. Т.1. К.: Рад.школа, 1976.
13. Сухомлинський В.О. Людина неповторна (Розповідь про трудове виховання учнів). К., 1962. 209с.
14. Сухомлинський В.О. Методика виховання колективу. К., 1971. 208с.
15. Сухомлинський В.О. Моральні заповіді дитинства і юності. К., 1966. 232с.
16. Сухомлинський В.О. Народження громадянина / Вибр. твори в 5т.Т.3. К.:Рад.школа,1977.
17. Сухомлинський В.О. Праця і моральне виховання. К., 1962. 153с.
18. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям / Вибр. твори в 5т.-Т.3. К.: Рад.школа, 1977.
19. Сухомлинський В.О.Павлишська середня школа / Вибр.творив 5т. Т. 4.-К.:Рад.школа,1977.
20. Inna Vladyslavivna Kovalchuk, Olena Gomonuk A model of psychological rehabilitation of children of younger school age who suffered injuries as a result of the war. J Child Psychol. T. 62022/7/4. P. 40-44.

Інформаційні ресурси

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка : Навч. посібник. К., 2013. 312 с. URL: <http://academia-pc.com.ua/product/335>
2. Богданова І. М. Соціальна педагогіка : Навч. посібник. К. : Знання, 343 с. URL: http://pidruchniki.ws/18211001/pedagogika/vstup_spetsialnosti_sotsialna_pedagogika
3. Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах URL: <http://www.lnu.edu.ua/Pedagogika/coarces/vybir/socvychovannia.pdf>

4. Бондаренко Л. Методологічні психолого-педагогічні проблеми виховання молоді URL: <http://ap.uu.edu.ua/article/233>
5. Екологічне виховання як засіб формування життєвих компетенцій особистості школяра з елементами впровадження STEAM- освіти URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/58450/
6. Іванець К. Екологічне виховання як важливий складник формування духовно- моральних цінностей ліцеїстів URL: file:///C:/Users/SH/Downloads/Nvmdpu_2016_2_38.pdf
7. Ошуркевич Н. Сучасні педагогічні технології формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/24398/1/N_Oshurkevych_NDLOSV_2018_1-2_PPTP.pdf
- Відео до відкритої пари: «Методика соціально-виховної роботи з батьками»
8. Оржеховська В. М., Пилипенко О.І., Кириленко С.В. Робота класного керівника з важковиховуваними учнями, спрямована на профілактику відхилень у поведінці URL: <http://myref.org.ua/index.php?option/content/task/view/id/152>
9. Гриневич Л. Педагогіка партнерства URL: <https://www.youtube.com/watch?v=7npqORY-P0E>
10. Організація роботи з батьками. URL: <https://www.youtube.com/watch?v>
9. Нестандартні батьківські збори URL: <https://www.youtube.com/watch?>
10. Педагогіка партнерства у навчанні дітей з особливими потребами URL: <https://www.facebook.com/watch/>
11. Подяка батькам за співпрацю URL: <https://www.youtube.com/watch?>
12. Співпраця фахівців та батьків дитини із особливими освітніми потребами URL: <https://www.youtube.com/watch?v>
13. Урок для батьків URL: <https://www.youtube.com/watch?>
14. Як порозумітися вчителю з батьками URL: <https://www.youtube.com/watch?>

Політика академічної доброчесності

Впродовж семестру для перевірки знань студентів та контролю за самостійною роботою застосовують письмові роботи та тестовий контроль. При виконанні різних форм робіт студенти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Питання плагиату та академічної доброчесності регламентуються ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО: Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича

<https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravyla-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>

Положення про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
<https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plUSDodatky-31102023.pdf>

та Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>